

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

19437 *Reial decret 1975/2008, de 28 de novembre, sobre les mesures urgents que s'han d'adoptar en matèria econòmica, fiscal, d'ocupació i d'accés a l'habitatge.*

L'economia internacional passa per una de les situacions més complexes i difícils dels últims decennis, com a resultat, principalment, de les turbulències financeres que van sorgir l'agost de 2007 als Estats Units i que ràpidament s'han estès a la resta de les economies.

A Espanya, la crisi ha produït un fort alentiment de l'activitat i un augment considerable de la desocupació en els últims mesos. En part, l'augment de la desocupació s'explica pel fort ajust del sector immobiliari, que ha cobrat especial intensitat com a resultat de la mateixa situació financera.

Des del mes d'abril passat, el Govern ha adoptat mesures orientades a pal·liar les conseqüències de l'evolució negativa de la situació econòmica per a les famílies i els ciutadans, a donar suport a les empreses i a accelerar la posada en marxa de reformes estructurals que contribueixin a impulsar la capacitat de recuperació i de creixement a llarg termini de l'economia espanyola.

A més, el Govern, en coordinació amb els països membres de la Unió Europea, ha adoptat recentment mesures extraordinàries per enfortir la confiança en el sistema financer i afavorir el finançament adequat de les necessitats de les empreses i de les famílies.

Ara, amb l'objectiu primordial de seguir protegint els qui, en aquesta conjuntura difícil, puguin perdre el lloc de treball, i de frenar la seva destrucció i afavorir-ne la creació, el Govern ha decidit aprovar un nou conjunt de mesures complementàries de caràcter laboral, financer i fiscal, que han estat objecte de discussió i acord a la Mesa de Diàleg Social.

El capítol I del present Reial decret conté dues mesures adreçades a fomentar la contractació de determinades persones desocupades i a facilitar l'autoocupació.

Atès que la desocupació afecta de manera especialment greu els qui tenen a càrrec seves responsabilitats familiars, s'estableix una nova bonificació en les quotes empresarials de la Seguretat Social per als empresaris que contractin de forma indefinida treballadors desocupats que tinguin fills a càrrec, a l'empara del que estableix la disposició final segona de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació.

D'altra banda, s'augmenta el percentatge de capitalització de la prestació per desocupació, amb la finalitat d'augmentar les possibilitats que els treballadors desocupats es puguin convertir en treballadors autònoms, fent ús a aquests efectes de l'habilitació que confereix al Govern l'apartat 2 de la disposició transitòria quarta de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, de mesures urgents per a la reforma del sistema de protecció per desocupació i millora de l'ocupabilitat.

El capítol II regula les condicions perquè les persones desocupades, i els autònoms que hagin vist significativament minvats els seus ingressos com a conseqüència de la crisi, puguin accedir a una moratòria temporal i parcial en el pagament de les seves hipoteques. D'aquesta manera, es pretén facilitar que els destinataris de la mesura no es vegin obligats a perdre els seus habitatges, així com a contenir la morositat.

El capítol III conté diverses mesures en matèria tributària, adoptades sobre la base de l'habilitació que preveu la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, destinades a estendre, amb caràcter extraordinari i temporal, i ateses les dificultats que presenta actualment el nostre sector immobiliari i la necessitat d'augmentar la renda disponible de les famílies amb menys ingressos, els beneficis fiscals dels quals gaudeixen els titulars de comptes d'estalvi habitatge i els propietaris d'habitatges que estiguin suportant crèdits hipotecaris o que hagin decidit transmetre'ls per adquirir-ne

un de nou d'ús habitual. Addicionalment, les modificacions introduïdes adapten l'article 11 a la regulació del Reglament a la sentència del Tribunal Suprem de 9 de juliol de 2008 en matèria de rendiments del treball derivats de l'exercici d'opcions de compra sobre accions i preveuen, a l'article 62, la possibilitat de fraccionar l'import resultant de l'autoliquidació sense perjudici que es puguin sol·licitar els ajornaments o fraccionaments de pagament que preveuen la Llei general tributària i la seva normativa de desplegament.

La disposició addicional única, relativa a la «determinació del rendiment net en la modalitat simplificada del mètode d'estimació directa en les activitats agrícoles i ramaderes durant els anys 2008 i 2009», estableix que, amb efectes exclusius durant els anys 2008 i 2009, per a la determinació del rendiment net de les activitats agrícoles i ramaderes en la modalitat simplificada de mètode d'estimació directa i als efectes que preveu la regla 2a de l'article 30 del Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques, el conjunt de les provisions deduïbles i les despeses de difícil justificació s'ha de quantificar aplicant el percentatge del 10 per cent sobre el rendiment net, exclòs aquest concepte.

Finalment, la disposició final preveu l'entrada en vigor de la norma l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», si bé estableix tres regles especials: l'apartat u de l'article 8 és aplicable al període impositiu 2008 i exercicis anteriors no prescrits; els apartats dos a set del mateix precepte són aplicables a partir de l'1 de gener de 2009; i els apartats vuit i nou del mateix article s'apliquen a partir de l'1 de gener de 2008, de la mateixa manera que la disposició addicional única.

En virtut d'això, a proposta dels ministres d'Economia i Hisenda i de Treball i Immigració, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 28 de novembre de 2008,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Mesures de foment de l'ocupació

Article 1. *Modificació del Programa de foment de l'ocupació, que preveu la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, i establiment de nous incentius per a la contractació indefinida de treballadors desocupats amb responsabilitats familiars.*

D'acord amb l'habilitació que preveu la disposició final segona de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, en el Programa de foment de l'ocupació, establert en el capítol I, secció 1a de la dita Llei, s'hi introdueixen les modificacions següents:

U. Es modifica l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Pla extraordinari per a la contractació indefinida de treballadors desocupats amb responsabilitats familiars.*

1. Els ocupadors que, des de la data d'entrada en vigor d'aquest precepte fins al dia 31 de desembre de 2010, contractin indefinidament a temps complet treballadors desocupats amb responsabilitats familiars, tenen dret a una bonificació en la quota empresarial a la Seguretat Social de 125 euros/mes (1.500 euros/any) o, si s'escau, del seu equivalent diari, per treballador contractat, durant dos anys. A aquests efectes, poden utilitzar qualsevol modalitat de contractació indefinida prevista en l'ordenament tant ordinària com de foment de la contractació indefinida.

2. Als efectes del que estableix aquest article, es considera que el treballador té responsabilitats familiars si té un o més fills a càrrec seu. Si la tinença de càrregues familiars no consta a l'Oficina Pública d'Ocupació, es pot acreditar en el moment de la contractació.

3. En cas que els contractes siguin a temps parcial la bonificació s'aplica en els termes de l'apartat 7 de l'article 2.

4. Els contractes a què es refereix aquest article s'han de formalitzar en el model oficial que faciliti el Servei Públic d'Ocupació Estatal.»

Dos. S'afegeix un nou paràgraf a l'apartat 1 de l'article 7, del tenor següent:

«Transcorregut el període de dos anys a què es refereix l'article 3.1 d'aquesta Llei, l'ocupador, si s'escau, es pot acollir a qualsevol altra bonificació que li pugui correspondre d'entre les que preveu l'article 2 d'aquesta Llei, exclusivament pel temps que resti d'aquesta, descomptats els dos anys transcorreguts als quals s'ha fet referència.»

Article 2. *Capitalització de prestacions per desocupació.*

1. D'acord amb l'habilitació que preveu l'apartat 2 de la disposició transitòria quarta de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, de mesures urgents per a la reforma del sistema de protecció per desocupació i millora de l'ocupabilitat, l'apartat primer, regla 3a de la disposició transitòria quarta esmentada queda redactat de la manera següent:

«3a El que preveuen les regles 1a i 2a també és aplicable als beneficiaris de la prestació per desocupació de nivell contributiu, que pretenguin constituir-se com a treballadors autònoms i no es tracti de persones amb discapacitat de grau igual o superior al 33 per cent.

En el cas de la regla 1a, l'abonament d'una sola vegada s'efectua per l'import que correspon a la inversió necessària per desenvolupar l'activitat, inclòs l'import de les càrregues tributàries per a l'inici de l'activitat, amb el límit màxim del 60 per cent de l'import de la prestació per desocupació de nivell contributiu pendent de percebre.»

2. El que disposa aquest article és aplicable a les sol·licituds de capitalització de les prestacions per desocupació que es presentin a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

CAPÍTOL II

Moratòria en el pagament dels préstecs hipotecaris

Article 3. *Préstecs hipotecaris.*

Els deutors de préstecs hipotecaris concertats abans de l'1 de setembre de 2008, per un import inferior a 170.000 euros i exclusivament per a l'adquisició de l'habitatge habitual es poden acollir a les mesures de suport financer públic que preveu el present capítol en els termes i amb els requisits que s'hi estableixen.

En tot cas, l'aplicació d'aquestes mesures exigeix l'acord previ entre l'interessat i l'entitat de crèdit creditora.

Mitjançant aquest acord, els beneficiaris han d'acceptar els termes i efectes jurídics de les mesures financeres derivades del present capítol i, en particular, les obligacions davant l'Estat que es puguin derivar d'aquestes.

Article 4. *Objecte de les mesures financeres.*

Les mesures de suport financer a què es refereix l'article anterior cobreixen un màxim del 50 per cent de l'import de les quotes mensuals que es meritin pel préstec hipotecari entre l'1 de gener de 2009 i el 31 de desembre de 2010, amb un límit màxim de 500 euros mensuals.

En cas que existeixin diversos deutors d'un mateix préstec hipotecari, els límits esmentats del 50 per cent de la quota hipotecària i 500 euros mensuals no poden ser

superats, encara que més d'un d'ells reuneixi els requisits necessaris per ser beneficiari de la mesura.

Les quantitats objecte de les mesures financeres s'han de compensar a partir de l'1 de gener de 2011 mitjançant el seu prorrateig entre les mensualitats que restin per a la satisfacció total del préstec hipotecari amb un límit màxim de 10 anys.

Article 5. *Condicions per acollir-se a la mesura.*

1. Els deutors de préstecs hipotecaris a què es refereix l'article 3 d'aquest Reial decret s'han de trobar en alguna de les següents situacions abans de l'1 de gener de 2010 per poder beneficiar-se de les mesures que preveu aquest capítol:

a) Ser treballador per compte d'altri en situació legal de desocupació i trobar-se en aquesta situació, almenys, durant els tres mesos immediatament anteriors a la sol·licitud, així com tenir dret a prestacions per desocupació, contributives o no contributives.

b) Ser treballador per compte propi que s'hagi vist obligat a cessar en la seva activitat econòmica, i mantenir-se en aquesta situació de cessament durant un període mínim de tres mesos.

c) Ser treballador per compte propi que acrediti ingressos íntegres inferiors a tres vegades l'import mensual de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples durant, almenys, tres mensualitats.

d) Ser pensionista de viduïtat per mort esdevinguda una vegada concertat el préstec hipotecari i, en tot cas, en una data posterior a l'1 de setembre de 2008.

2. En tot cas, és requisit imprescindible per poder acollir-se a la mesura que el deutor no es trobi en mora.

Article 6. *Acreditació de les condicions subjectives.*

1. La concurrència de les condicions assenyalades a l'article 5 d'aquest Reial decret, l'han d'acreditar els deutors dels préstecs hipotecaris mitjançant la presentació davant l'entitat de crèdit dels documents següents, segons correspongui:

a) En cas de situació legal de desocupació, mitjançant certificat expedit pel Servei Públic d'Ocupació Estatal.

b) En cas de cessament d'activitat dels treballadors per compte propi, mitjançant certificat expedit per l'Agència Estatal d'Administració Tributària sobre la base de la declaració de cessament d'activitat declarada per l'interessat.

c) En cas de treballadors per compte propi amb ingressos inferiors a tres vegades l'import mensual de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples, mitjançant certificat de la declaració responsable efectuada pel treballador davant l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

d) En el cas de viduïtat, mitjançant certificat expedit per l'organisme corresponent de la Seguretat Social.

2. La falsedat en les declaracions que preveu aquest article determina la pèrdua dels drets del deutor hipotecari que es puguin derivar de les mesures que estableix aquest capítol.

Article 7. *Convenis amb les entitats de crèdit.*

1. El ministre d'Economia i Hisenda ha d'instruir l'Institut de Crèdit Oficial perquè concerti amb les entitats de crèdit els convenis corresponents que prevegin les mesures de suport financer per assolir els fins que preveu aquest capítol. L'Institut de Crèdit Oficial, d'acord amb la seva normativa d'actuació, ha de gestionar les mesures previstes en els convenis esmentats.

2. En tot cas, els convenis entre l'ICO i les entitats financeres han de determinar els aspectes següents:

a) Els instruments de canalització del suport financer als deutors hipotecaris.

- b) Les condicions financeres dels instruments de suport financer, tant per a les entitats de crèdit com per als deutors hipotecaris.
- c) Les garanties que es poden vincular a aquests instruments, tant per part dels deutors hipotecaris com de les entitats financeres i de l'ICO.
- d) Els mecanismes que l'ICO pugui posar a disposició de les entitats financeres per cobrir els riscos resultants de la concertació de les mesures que preveu aquest capítol.
- e) Els efectes derivats de l'incompliment de les obligacions del deutor hipotecari, durant el període de 2009 a 2010 i durant el període de satisfacció de les obligacions resultants d'aquests instruments.

CAPÍTOL III

Mesures en matèria tributària

Article 8. *Modificació del Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques, aprovat pel Reial decret 439/2007, de 30 de març.*

El Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques, aprovat pel Reial decret 439/2007, de 30 de març, es modifica en els termes següents:

U. L'apartat 3 de l'article 11 queda redactat de la manera següent:

«3. Als efectes de la reducció que preveu l'article 18.2 de la Llei de l'impost, es considera rendiment del treball amb període de generació superior a dos anys i que no s'obté de forma periòdica o recurrent el derivat de la concessió del dret d'opció de compra sobre accions o participacions als treballadors, quan s'exerceixin transcorreguts més de dos anys des de la seva concessió, si, a més, no es concedeixen anualment.»

Dos. L'apartat 2 de l'article 62 queda redactat de la manera següent:

«2. Sense perjudici de la possibilitat d'ajornament o fraccionament del pagament que preveu l'article 65 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i desplegat en els articles 44 i següents del Reglament general de recaptació, aprovat pel Reial decret 939/2005, de 29 de juliol, l'ingrés de l'import resultant de l'autoliquidació es pot fraccionar, sense cap interès o recàrrec, en dues parts: la primera, del 60 per cent del seu import, en el moment de presentar la declaració, i la segona, del 40 per cent restant, en el termini que es determini segons el que estableix l'apartat anterior.

Per gaudir d'aquest benefici és necessari que la declaració es presenti dins el termini establert. No es pot fraccionar, segons el procediment que estableix el paràgraf anterior, l'ingrés de les autoliquidacions complementàries.»

Tres. L'article 86 queda redactat de la manera següent:

«Article 86. *Tipus de retenció.*

1. El tipus de retenció, que s'ha d'expressar amb dos decimals, s'obté multiplicant per 100 el quocient obtingut de dividir la diferència positiva entre l'import previ de la retenció i la quantia de la deducció per obtenció de rendiments del treball que preveu l'apartat 1 de l'article 80 bis de la Llei de l'impost, per la quantia total de les retribucions a què es refereix l'article 83.2 del present Reglament.

S'entén per import previ de la retenció el resultant d'aplicar el tipus previ de retenció a la quantia total de les retribucions a què es refereix l'article 83.2 del present Reglament.

El tipus previ de retenció és el resultant de multiplicar per 100 el quocient obtingut de dividir la quota de retenció per la quantia total de les retribucions a què es refereix l'article 83.2 d'aquest Reglament, expressant-se en nombres enters. En els casos en què el tipus previ de retenció no sigui un nombre enter, s'ha d'arrodonir per

defecte si el primer decimal és inferior a cinc, i per excés quan sigui igual o superior a cinc.

Quan sigui zero o negativa la diferència entre la base per calcular el tipus de retenció i el mínim personal i familiar per calcular el tipus de retenció, o la diferència entre l'import previ de la retenció i la quantia de la deducció per obtenció de rendiments del treball a què es refereix l'apartat 1 de l'article 80 bis de la Llei de l'impost, el tipus de retenció és zero.

Quan la quantia total de les retribucions a què es refereix l'article 83.2 d'aquest Reglament sigui inferior a 33.007,2 euros i el contribuent, d'acord amb el que disposa l'article 88.1 d'aquest Reglament, hagi comunicat al seu pagador que destina quantitats per a l'adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual utilitzant finançament aliè per les quals hagi de tenir dret a la deducció per inversió en habitatge habitual que regula l'article 68.1 de la Llei de l'impost, el tipus de retenció es redueix en dos enters, sense que pugui resultar negatiu com a conseqüència d'aquesta minoració.

2. El tipus de retenció resultant del que disposa l'apartat anterior no pot ser inferior al 2 per cent quan es tracti de contractes o relacions de durada inferior a l'any, ni inferior al 15 per cent quan els rendiments del treball es derivin de relacions laborals especials de caràcter dependent. Aquests percentatges són l'1 per cent i el 8 per cent, respectivament, quan es tracti de rendiments del treball obtinguts a Ceuta i Melilla que es beneficiïn de la deducció que preveu l'article 68.4 de la Llei de l'impost.

No obstant això, no són aplicables els tipus mínims del 8 i 15 per cent de retenció a què es refereix el paràgraf anterior als rendiments obtinguts pels penats en les institucions penitenciàries ni als rendiments derivats de relacions laborals de caràcter especial que afectin persones amb discapacitat.»

Quatre. L'article 87 queda redactat de la manera següent:

«Article 87. *Regularització del tipus de retenció.*

1. Escau regularitzar el tipus de retenció en els supòsits a què es refereix l'apartat 2 següent i s'ha de portar a terme en la forma que preveuen els apartats 3 i següents d'aquest article.

2. Escau regularitzar el tipus de retenció en les circumstàncies següents:

1r Si en concloure el període inicialment previst en un contracte o relació el treballador continua prestant els seus serveis al mateix ocupador o ho torna a fer dins de l'any natural.

2n Si posteriorment a la suspensió del cobrament de prestacions per desocupació es reprèn el dret o es passa a percebre el subsidi per desocupació, dins de l'any natural.

3r Quan, en virtut de normes de caràcter general o de la normativa sectorial aplicable, o com a conseqüència de l'ascens, promoció o descens de categoria del treballador, o per qualsevol altre motiu, es produeixin durant l'any variacions en la quantia de les retribucions o de les despeses deduïbles que s'hagin tingut en compte per a la determinació del tipus de retenció que s'aplicava fins en aquell moment. En particular, quan variï la quantia total de les retribucions i se superi l'import màxim establert a aquest efecte en l'últim paràgraf de l'article 86.1 d'aquest Reglament.

4t Si en complir els seixanta-cinc anys el treballador continua o prolonga la seva activitat laboral.

5è Si en el curs de l'any natural el pensionista comença a percebre noves pensions o havers passius que s'afegeixin a les que ja percebia, o augmenta l'import d'aquestes últimes.

6è Quan el treballador traslladi la residència habitual a un nou municipi i sigui aplicable l'increment en la reducció per obtenció de rendiments del treball que preveu l'article 20.2.b) de la Llei de l'impost, pel fet de donar-se un supòsit de mobilitat geogràfica.

7è Si en el curs de l'any natural es produeix un augment en el nombre de descendents o una variació en les seves circumstàncies, sobrevé la condició de persona amb discapacitat o augmenta el grau de discapacitat en el perceptor de rendes de treball o en els seus descendents, sempre que aquestes circumstàncies determinin un augment en el mínim personal i familiar per calcular el tipus de retenció.

8è Quan per resolució judicial el perceptor de rendiments del treball quedi obligat a satisfer una pensió compensatòria al cònjuge o anualitats per aliments a favor dels fills, sempre que l'import d'aquestes últimes sigui inferior a la base per calcular el tipus de retenció.

9è Si en el curs de l'any natural el cònjuge del contribuïent obté rendes superiors a 1.500 euros anuals, excloses les exemptes.

10è Quan en el curs de l'any natural el contribuïent canviï la residència habitual de Ceuta o Melilla, Navarra o els territoris històrics del País Basc a la resta del territori espanyol o de la resta del territori espanyol a les ciutats de Ceuta o Melilla, o quan el contribuïent adquireixi la seva condició per canvi de residència.

11è Si en el curs de l'any natural es produeix una variació en el nombre o les circumstàncies dels ascendents que doni lloc a una variació en el mínim personal i familiar per calcular el tipus de retenció.

12è Si en el curs de l'any natural el contribuïent destina quantitats a l'adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual utilitzant finançament aliè, per les quals hagi de tenir dret a la deducció per inversió en habitatge habitual que regula l'article 68.1 de la Llei de l'impost determinant d'una reducció en el tipus de retenció o comunica posteriorment la no-procedència d'aquesta reducció.

3. La regularització del tipus de retenció s'ha de portar a terme de la manera següent:

a) S'ha de calcular un nou import previ de la retenció a què es refereix l'article 86 d'aquest Reglament, d'acord amb el procediment que estableix l'article 82 d'aquest Reglament, tenint en compte les circumstàncies que motiven la regularització.

b) Aquest nou import previ de la retenció s'ha de minorar en la quantia de la deducció per obtenció de rendiments del treball a què es refereix l'apartat 1 de l'article 80 bis de la Llei de l'impost, així com en la quantia de les retencions i ingressos a compte practicats fins en aquell moment.

En el supòsit que s'hagi reduït prèviament el tipus de retenció per aplicació del que disposa l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 86 d'aquest Reglament, s'ha de prendre per quantia de les retencions i ingressos a compte practicats fins en aquell moment la que hauria resultat si no s'hagués pres en consideració l'esmentada minoració.

En el supòsit de contribuïents que adquireixin la seva condició per canvi de residència, del nou import previ de la retenció s'ha de minorar la quantia de la deducció per obtenció de rendiments del treball a què es refereix l'apartat 1 de l'article 80 bis de la Llei de l'impost, i les retencions i ingressos a compte de l'impost sobre la renda de no residents practicades durant el període impositiu en què es produeixi el canvi de residència, així com les quotes satisfetes per aquest impost meritades durant el període impositiu en què es produeixi el canvi de residència.

c) El nou tipus de retenció s'obté multiplicant per 100 el quocient obtingut de dividir la diferència resultant de la lletra b) anterior entre la quantia total de les retribucions a les quals es refereix l'article 83.2 d'aquest Reglament que restin fins al final de l'any i s'ha d'expressar amb dos decimals.

Quan sigui zero o negativa la diferència entre la base per calcular el tipus de retenció i el mínim personal i familiar per calcular el tipus de retenció, o la diferència entre el nou import previ de la retenció i la quantia de la deducció per obtenció de rendiments del treball a què es refereix l'apartat 1 de l'article 80 bis de la Llei de l'impost, el tipus de retenció ha de ser zero.

En aquest cas no és procedent la restitució de les retencions anteriorment practicades, sense perjudici que el perceptor sol·liciti posteriorment, quan escaigui, la devolució d'acord amb el que preveu la Llei de l'impost.

El que disposa aquest paràgraf s'entén sense perjudici dels mínims de retenció que preveu l'article 86.2 d'aquest Reglament.

En el supòsit que preveu l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 86 d'aquest Reglament, el nou tipus de retenció s'ha de reduir en dos enters, sense que pugui resultar negatiu com a conseqüència d'aquesta minoració.

4. Els nous tipus de retenció s'han d'aplicar a partir de la data en què es produeixin les variacions a què es refereixen els números 1r, 2n, 3r, 4t i 5è de l'apartat 2 d'aquest article i a partir del moment en què el perceptor dels rendiments del treball comuniqui al pagador les variacions a què es refereixen els números 6è, 7è, 8è, 9è, 10è, 11è i 12è del dit apartat, sempre que aquestes comunicacions es produeixin, com a mínim, amb cinc dies d'antelació a la confecció de les nòmines corresponents, sense perjudici de les responsabilitats en què pugui incórrer el perceptor quan la falta de comunicació d'aquestes circumstàncies determini l'aplicació d'un tipus inferior al que correspongui, en els termes que preveu l'article 107 de la Llei de l'impost.

La regularització a què es refereix aquest article es pot efectuar, a opció del pagador, a partir del dia 1 dels mesos d'abril, juliol i octubre, respecte de les variacions que, respectivament, s'hagin produït en els trimestres immediatament anteriors a aquestes dates.

5. El tipus de retenció, calculat d'acord amb el procediment que preveu l'article 82 d'aquest Reglament, no es pot incrementar quan s'efectuïn regularitzacions per circumstàncies que exclusivament determinin una disminució de la diferència positiva entre la base per calcular el tipus de retenció i el mínim personal i familiar per calcular el tipus de retenció o pel fet que el perceptor quedi obligat per resolució judicial a satisfer anualitats per aliments a favor dels fills i sigui aplicable el que preveu l'apartat 2 de l'article 85 d'aquest Reglament.

Així mateix, en els supòsits de regularització per circumstàncies que determinin exclusivament un augment de la diferència positiva entre la base per calcular el tipus de retenció i el mínim personal i familiar per calcular el tipus de retenció prèvia a la regularització, el nou tipus de retenció aplicable no pot determinar un increment de l'import de les retencions superior a la variació produïda en aquesta magnitud.

En cap cas, quan es produeixin regularitzacions, el nou tipus de retenció aplicable no pot ser superior al 43 per cent. Aquest percentatge és del 22 per cent quan la totalitat dels rendiments del treball s'hagin obtingut a Ceuta i Melilla i es beneficiïn de la deducció que preveu l'article 68.4 de la Llei de l'impost.»

Cinc. L'article 88 queda redactat de la manera següent:

«Article 88. *Comunicació de dades del perceptor de rendes del treball al seu pagador.*

1. Els contribuents han de comunicar al pagador la situació personal i familiar que influeix en l'import exceptuat de retenir, en la determinació del tipus de retenció o en les regularitzacions d'aquest, i el pagador queda obligat així mateix a conservar la comunicació degudament signada.

A l'efecte de poder aplicar la reducció del tipus de retenció que preveu l'últim paràgraf de l'article 86.1 d'aquest Reglament, el contribuent ha de comunicar al pagador que està destinant quantitats per a l'adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual utilitzant finançament aliè, per les quals hagi de tenir dret a la deducció per inversió en habitatge habitual que regula l'article 68.1 de la Llei de l'impost, i el pagador queda igualment obligat a conservar la comunicació degudament signada.

En el supòsit que el contribuent percebi rendiments del treball procedents de manera simultània de dos o més pagadors, només pot efectuar la comunicació a

què es refereix el paràgraf anterior quan la quantia total de les retribucions corresponent a tots ells sigui inferior a 33.007,2 euros. En el supòsit que els rendiments del treball es percebin de manera successiva de dos o més pagadors, només es pot efectuar la comunicació quan la quantia total de la retribució sumada a la dels pagadors anteriors sigui inferior a 33.007,2 euros.

En cap cas escau practicar aquesta comunicació quan les quantitats es destinin a la construcció o ampliació de l'habitatge ni a comptes habitatge.

El contingut de les comunicacions s'ha d'ajustar al model que s'aprovi per resolució del Departament de Gestió Tributària de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

2. La falta de comunicació al pagador d'aquestes circumstàncies personals i familiars o de la seva variació determina que aquell apliqui el tipus de retenció corresponent sense tenir en compte les circumstàncies esmentades, sense perjudici de les responsabilitats en què pugui incórrer el perceptor quan la falta de comunicació d'aquestes circumstàncies determini l'aplicació d'un tipus inferior al que correspongui, en els termes que preveu l'article 107 de la Llei de l'impost.

3. La comunicació de dades a la qual es refereix l'apartat anterior s'ha d'efectuar amb anterioritat al dia primer de cada any natural o de l'inici de la relació, considerant la situació personal i familiar que previsiblement hi hagi d'haver en aquestes dues últimes dates, sense perjudici que, si no subsisteix aquella situació en les dates assenyalades, se'n comuniqui la variació al pagador. No és necessari reiterar en cada exercici la comunicació de dades al pagador mentre no variïn les circumstàncies personals i familiars del contribuïent.

La comunicació a què es refereix el segon paràgraf de l'apartat 1 d'aquest article es pot efectuar a partir del moment en què el contribuïent destini quantitats per a l'adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual utilitzant finançament aliè i produeix efectes a partir de la data de la comunicació, sempre que restin, almenys, cinc dies per confeccionar les nòmines corresponents. No és necessari reiterar en cada exercici la comunicació mentre no es produeixin variacions en les dades inicialment comunicades.

4. Les variacions en les circumstàncies personals i familiars que es produeixen durant l'any i que suposin un tipus de retenció més baix poden ser comunicades als efectes de la regularització que preveu l'article 87 del present Reglament, i produeixen efectes a partir de la data de la comunicació, sempre que restin, almenys, cinc dies per confeccionar les nòmines corresponents.

Quan es produeixin variacions en les circumstàncies personals i familiars que suposin un tipus de retenció més alt o deixi de subsistir la circumstància a què es refereix el segon paràgraf, o se superi la quantia a què es refereix el tercer paràgraf, tots dos de l'apartat 1 d'aquest article, el contribuïent ho ha de comunicar als efectes de la regularització que preveu l'article 87 del present Reglament en el termini de deu dies des que es produeixin aquestes situacions, i s'han de tenir en compte en la primera nòmina que es confeccioni després d'aquesta comunicació, sempre que restin, almenys, cinc dies per confeccionar la nòmina.

5. Els contribuïents poden sol·licitar en qualsevol moment als seus pagadors corresponents l'aplicació de tipus de retenció superiors als que resultin del que preveuen els articles anteriors, d'acord amb les normes següents:

a) La sol·licitud s'ha de fer per escrit davant els pagadors, els quals estan obligats a atendre les sol·licituds que se'ls formulin, almenys, amb cinc dies d'antelació a la confecció de les nòmines corresponents.

b) El nou tipus de retenció sol·licitat s'ha d'aplicar, com a mínim fins al final de l'any i, mentre no renunciï per escrit a aquest percentatge o no sol·liciti un tipus de retenció superior, durant els exercicis successius, llevat que es produeixi una variació de les circumstàncies que determini un tipus superior.

6. El pagador ha de conservar, a disposició de l'Administració tributària, els documents aportats pel contribuïent per justificar la situació personal i familiar.»

Sis. L'apartat 2 de l'article 108 queda redactat de la manera següent:

«2. El retenidor o obligat a ingressar a compte ha de presentar en els primers vint dies naturals del mes de gener una declaració anual de les retencions i ingressos a compte efectuats. No obstant això, en cas que aquesta declaració es presenti en suport directament llegible per ordinador o hagi estat generada mitjançant la utilització, exclusivament, dels corresponents mòduls d'impressió desenvolupats a aquests efectes per l'Administració tributària, el termini de presentació és el comprès entre l'1 de gener i el 31 de gener de l'any següent a aquell al qual correspon la declaració.

En aquesta declaració, a més de les seves dades d'identificació, es pot exigir que hi consti una relació nominativa dels perceptors amb les dades següents:

- a) Nom i cognoms.
- b) Número d'identificació fiscal.
- c) Renda obtinguda, amb indicació de la identificació, descripció i naturalesa dels conceptes, així com de l'exercici en què s'hagi meritat la renda, incloent-hi les rendes no sotmeses a retenció o ingrés a compte per raó de la seva quantia, així com les dietes exceptuades de gravamen i les rendes exemptes.
- d) Reduccions aplicades d'acord amb el que preveuen els articles 18, apartats 2 i 3, 26.2 i les disposicions transitòries onzena i dotzena de la Llei de l'impost.
- e) Despeses deduïbles a què es refereixen els articles 19.2 i 26.1.a) de la Llei de l'impost, a excepció de les quotes satisfetes a sindicats i col·legis professionals i les de defensa jurídica, sempre que hagin estat deduïdes pel pagador dels rendiments satisfets.
- f) Circumstàncies personals i familiars i import de les reduccions que hagin estat tingudes en compte pel pagador per a l'aplicació del percentatge de retenció corresponent.
- g) Import de les pensions compensatòries entre cònjuges i anualitats per aliments que s'hagin tingut en compte per practicar les retencions.
- h) Que el contribuïent li ha comunicat que està destinant quantitats per a l'adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual utilitzant finançament aliè, per les quals hagi de tenir dret a la deducció per inversió en habitatge habitual que regula l'article 68.1 de la Llei de l'impost.
- i) Retenció practicada o ingrés a compte efectuat.
- j) Quantitats reintegrades al pagador procedents de rendes meritades en exercicis anteriors.

Estan subjectes a les mateixes obligacions establertes en els paràgrafs anteriors les entitats domiciliades residents o representants a Espanya, que paguin per compte d'altri rendes subjectes a retenció o que siguin dipositàries o gestionin el cobrament de les rendes de valors.»

Set. L'article 110 queda redactat de la manera següent:

«Article 110. *Import del fraccionament.*

1. Els contribuïents a què es refereix l'article anterior han d'ingressar, en cada termini, les quantitats següents:

a) Per les activitats que estiguin en el mètode d'estimació directa, en qualsevol de les modalitats, el 20 per cent del rendiment net corresponent al període de temps transcorregut des del primer dia de l'any fins a l'últim dia del trimestre a què es refereix el pagament fraccionat.

De la quantitat resultant per aplicació del que disposa aquesta lletra, se n'han de deduir els pagaments fraccionats que, en relació amb aquestes activitats, hauria correspost ingressar en els trimestres anteriors del mateix any si no s'hagués aplicat el que disposa la lletra c) de l'apartat 3 d'aquest article.

b) Per les activitats que estiguin en el mètode d'estimació objectiva, el 4 per cent dels rendiments nets resultants de l'aplicació d'aquest mètode en funció de les

dades base del primer dia de l'any a què es refereix el pagament fraccionat o, en cas d'inici d'activitats, del dia en què aquestes hagin començat.

No obstant això, en el supòsit d'activitats que tinguin només una persona assalariada, el percentatge anterior és del 3 per cent, i en el supòsit que no disposi de personal assalariat el percentatge és del 2 per cent.

Quan alguna de les dades base no es pugui determinar el primer dia de l'any, s'ha de prendre, als efectes del pagament fraccionat, la corresponent a l'any immediatament anterior. En el supòsit que no es pugui determinar cap dada base, el pagament fraccionat consisteix en el 2 per cent del volum de vendes o ingressos del trimestre.

c) Si es tracta d'activitats agrícoles, ramaderes, forestals o pesqueres, sigui quin sigui el mètode de determinació del rendiment net, el 2 per cent del volum d'ingressos del trimestre, excloses les subvencions de capital i les indemnitzacions.

2. Els percentatges assenyalats a l'apartat anterior es divideixen per dos per a les activitats econòmiques que tinguin dret a la deducció en la quota que preveu l'article 68.4 de la Llei de l'impost.

3. De la quantitat resultant per aplicació del que disposen els apartats anteriors, se'n poden deduir, si s'escau:

a) Les retencions practicades i els ingressos a compte efectuats corresponents al període de temps transcorregut des del primer dia de l'any fins a l'últim dia del trimestre al qual es refereix el pagament fraccionat, quan es tracti de:

1r Activitats professionals que determinin el seu rendiment net pel mètode d'estimació directa, en qualsevol de les modalitats.

2n Arrendament d'immobles urbans que constitueixi activitat econòmica.

3r Cessió del dret a l'explotació de la imatge o del consentiment o autorització per a la seva utilització que constitueixi activitat econòmica, i altres rendes que preveu l'article 75.2.b) del present Reglament.

b) Les retencions practicades i els ingressos a compte efectuats conforme al que disposen els articles 95 i 104 d'aquest Reglament corresponents al trimestre, quan es tracti de:

1r Activitats econòmiques que determinin el seu rendiment net pel mètode d'estimació objectiva. No obstant això, quan l'import de les retencions i ingressos a compte suportats en el trimestre sigui superior a la quantitat resultant per aplicació del que disposen les lletres b) i c) de l'apartat 1 anterior, així com, si s'escau, del que disposa l'apartat 2 anterior, es pot deduir aquesta diferència en qualsevol dels següents pagaments fraccionats corresponents al mateix període impositiu l'import positiu del qual ho permeti i fins al límit màxim del dit import.

2n Activitats agrícoles, ramaderes o forestals no incloses al número 1r anterior.

c) L'import obtingut de dividir la quantia de la deducció per obtenció de rendiments del treball o d'activitats econòmiques que preveu l'apartat 1 de l'article 80 bis de la Llei de l'impost entre quatre. No obstant això, quan aquest import sigui superior a la quantitat resultant per aplicació del que disposen els apartats anteriors i les lletres a) i b) d'aquest apartat, la diferència es pot deduir en qualsevol dels següents pagaments fraccionats corresponents al mateix període impositiu l'import positiu del qual ho permeti i fins al límit màxim del dit import.

La minoració que preveu aquesta lletra no és aplicable a partir del primer trimestre en què els contribuents percebin rendiments del treball als quals sigui aplicable el procediment general de retenció que preveu l'article 82 d'aquest Reglament, sempre que la quantia total de la retribució a què es refereix l'article 83.2 d'aquest Reglament sigui superior a 10.000 euros anuals.

d) Quan els contribuents destinin quantitats per a l'adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual utilitzant finançament aliè, per les quals hagin de tenir dret a la deducció per inversió en habitatge habitual que regula l'article 68.1 de la Llei de l'impost, les quanties que s'esmenten a continuació:

1r Si es tracta de contribuents que exerceixin activitats que estiguin en el mètode d'estimació directa, en qualsevol de les modalitats, amb uns rendiments íntegres previsibles del període impositiu inferiors a 33.007,20 euros, es pot deduir el 2 per cent del rendiment net corresponent al període de temps transcorregut des del primer dia de l'any fins a l'últim dia del trimestre a què es refereix el pagament fraccionat.

A aquests efectes es consideren rendiments íntegres previsibles del període impositiu els que resultin d'elevat a l'any els rendiments íntegres corresponents al primer trimestre.

En cap cas no es pot practicar una deducció per un import superior a 660,14 euros en cada trimestre.

2n Si es tracta de contribuents que exerceixin activitats que estiguin en el mètode d'estimació objectiva els rendiments nets de les quals resultants de l'aplicació d'aquest mètode en funció de les dades base del primer dia de l'any a què es refereix el pagament fraccionat o, en cas d'inici d'activitats, del dia en què aquestes hagin començat, siguin inferiors a 33.007,20 euros, es pot deduir el 0,5 per cent dels rendiments nets esmentats. No obstant això, quan no es pugui determinar cap dada base s'ha d'aplicar la deducció que preveu el número 3r d'aquesta lletra sobre el volum de vendes o ingressos del trimestre.

3r Si es tracta de contribuents que exerceixin activitats agrícoles, ramaderes, forestals o pesqueres, sigui quin sigui el mètode de determinació del rendiment net, amb un volum previsible d'ingressos del període impositiu, excloses les subvencions de capital i les indemnitzacions, inferior a 33.007,20 euros, es pot deduir el 2 per cent del volum d'ingressos del trimestre, excloses les subvencions de capital i les indemnitzacions.

A aquests efectes es considera volum previsible d'ingressos del període impositiu el resultat d'elevat a l'any el volum d'ingressos del primer trimestre, excloses les subvencions de capital i les indemnitzacions.

En cap cas no es pot practicar una deducció per un import acumulat en el període impositiu superior a 660,14 euros.

Les deduccions que preveu aquesta lletra d) no són aplicables quan els contribuents exerceixin dues o més activitats compreses en ordinals diferents, ni quan percebin rendiments del treball i hagin efectuat al seu pagador la comunicació a què es refereix el paràgraf segon de l'article 88.1 d'aquest Reglament, ni quan les quantitats es destinin a la construcció o ampliació de l'habitatge ni a comptes habitatge.

4. Els contribuents poden aplicar a cadascun dels pagaments fraccionats percentatges superiors als indicats.»

Vuit. S'hi afegeix una disposició transitòria novena amb la redacció següent:

«Disposició transitòria novena. *Ampliació del termini de dos anys per transmetre l'habitatge habitual als efectes de l'exempció per reinversió, quan prèviament s'hagi adquirit un altre habitatge en els exercicis 2006, 2007 i 2008.*

En els casos en què s'adquireixi un nou habitatge prèviament a la transmissió de l'habitatge habitual i aquesta adquisició hagi tingut lloc durant els exercicis 2006, 2007 o 2008, el termini de dos anys a què es refereix l'últim paràgraf de l'apartat 2 de l'article 41 d'aquest Reglament per a la transmissió de l'habitatge habitual s'amplia fins al dia 31 de desembre de 2010.

En els casos anteriors, s'entén que el contribuent transmet el seu habitatge habitual quan es compleixi el que estableix l'apartat 4 de l'article 54 d'aquest

Reglament, com també quan l'habitatge que es transmet hagi deixat de tenir la consideració d'habitatge habitual per haver traslladat la residència habitual al nou habitatge en qualsevol moment posterior a l'adquisició d'aquest últim.»

Nou. S'hi afegeix una disposició transitòria desena amb la redacció següent:

«Disposició transitòria desena. *Ampliació del termini de comptes habitatge.*

1. Els saldos dels comptes habitatge a què es refereix l'article 56 d'aquest Reglament, existents al venciment del termini de quatre anys des de la seva obertura i que per la finalització del dit termini s'hagin de destinar a la primera adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual del contribuent en el període comprès entre el dia 1 de gener de 2008 i el dia 30 de desembre de 2010, es poden destinar a aquesta finalitat fins al dia 31 de desembre de 2010 sense que això impliqui la pèrdua del dret a la deducció per inversió en habitatge habitual.

Quan aquest termini de quatre anys hagi vençut en el període comprès entre el dia 1 de gener de 2008 i l'entrada en vigor d'aquest Reial decret i el titular del compte habitatge hagi disposat entre aquestes dates amb anterioritat a l'esmentada entrada en vigor del saldo del compte a què es refereix el paràgraf anterior per a fins diferents de la primera adquisició o rehabilitació de l'habitatge habitual, l'ampliació del termini establerta en el paràgraf anterior està condicionada a la reposició de les quantitats disposades entre aquestes dates, en el compte habitatge antic o en un de nou, en cas que s'hagi cancel·lat el compte anterior. La reposició s'ha d'efectuar abans del 31 de desembre de 2008.

2. En cap cas les quantitats que es dipositin en els comptes habitatge una vegada que hagi transcorregut el termini de quatre anys des de la seva obertura donen dret a l'aplicació de la deducció per inversió en habitatge habitual.»

Disposició addicional única. *Determinació del rendiment net en la modalitat simplificada del mètode d'estimació directa en les activitats agrícoles i ramaderes durant els anys 2008 i 2009.*

Amb efectes exclusius durant els anys 2008 i 2009, per a la determinació del rendiment net de les activitats agrícoles i ramaderes en la modalitat simplificada del mètode d'estimació directa, i als efectes que preveu la regla 2a de l'article 30 del Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques, aprovat pel Reial decret 439/2007, de 30 de març, el conjunt de les provisions deduïbles i les despeses de difícil justificació es quantifica aplicant el percentatge del 10 per cent sobre el rendiment net, exclòs aquest concepte.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

1. El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior:

a) L'apartat u de l'article 8 d'aquest Reial decret és aplicable al període impositiu 2008 i exercicis anteriors no prescrits.

b) Els apartats dos a set de l'article 8 d'aquest Reial decret són aplicables a partir de l'1 de gener de 2009.

c) Els apartats vuit i nou de l'article 8 i la disposició addicional única d'aquest Reial decret són aplicables a partir de l'1 de gener de 2008.

Madrid, 28 de novembre de 2008.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ